

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

11 päivänä syyskuuta 2014 (*)

Ennakkoratkaisupyyntö – SEUT 49 ja SEUT 54 artikla – Sijoittautumisvapaus – SEUT 63 ja SEUT 65 artikla – Pääomien vapaa liikkuvuus – Verolainsäädäntö – Yhteisövero – Jäsenvaltion lainsäädäntö, jonka tarkoituksena on estää jaettujen voittojen kaksinkertainen verotus – Samassa jäsenvaltiossa kuin osinkoja saava yhtiö asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin sovellettu hyvitysjärjestelmä – Muussa jäsenvaltiossa kuin osinkoa saava yhtiö tai kolmannessa valtiossa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin sovellettu vapautusjärjestelmä – Osinkoja saavan yhtiön tappioiden erilainen kohtelu

Asiassa C-47/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Finanzgericht Köln (Saksa) on esittänyt 6.9.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 31.1.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Kronos International Inc.

vastaa

Finanzamt Leverkusen,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit A. Borg Barthet, J. L. da Cruz Vilaça, E. Levits (esittelevä tuomari) ja M. Berger,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 16.5.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Kronos International Inc., edustajanaan Rechtsanwalt W. Meilicke ja Rechtsanwalt D. Rabback,

– Finanzamt Leverkusen, asiamiehinään B. Hillebrand, K. Kusch, H. Brandenburg ja M. Brombach-Krüger,

– Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja K. Petersen,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään S. Ossowski, avustajanaan barrister S. Ford,

– Euroopan komissio, asiamiehinään W. Roels ja W. Mölls,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.11.2013 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sijoittautumisvapautta koskevien SEUT 49 ja SEUT 54 artiklan ja pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien SEUT 63 ja SEUT 65 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Kronos International Inc. (jäljempänä Kronos), Delawaren osavaltion (Amerikan yhdysvallat) lain mukaan perustettu yhtiö, ja Finanzamt Leverkusen (jäljempänä Finanzamt) ja jossa on kyse osinkoja jakavien Kronosin tytäryhtiöiden ulkomaille maksaman yhteisöveron hyvittämisestä Saksassa kannettavasta yhteisöverosta vuosina 1991–2001.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Saksan oikeus

3 Vuosien 1991–2000 yhteisöverotuksen toteuttamisen, mukaan lukien yhteisöveron hyvittäminen, tilittäminen ja palauttaminen, osalta Saksan yhteisöverolain (Körperschaftsteuergesetz, BGBl. 1991 I, s. 638; jäljempänä vuoden 1991 KStG) 49 §:n 1 momentissa viitataan tuloverolain (Einkommensteuergesetz, BGBl. 1990 I, s. 1898; jäljempänä vuoden 1990 EStG) säännöksiin.

4 Vuoden 1990 EStG:n 36 §:n 2 momentin 3 kohdassa säädettiin niin sanotusta ”täyden hyvityksen järjestelmästä” seuraavaa:

”(2) Tuloveron määrästä hyvitetään seuraavat määrät:

— —

3. yleisesti yhteisöverovelvollisen yhteisön tai henkilöyhteenliittymän suorittaman yhteisöveron perusteella kolme seitsemäsosaa 20 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetuista tuloista, sikäli kuin mainitut tulot eivät ole lähtöisin voitonjaoista, joihin on käytetty yhteisöverolain 30 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua omaa pääomaa. Sama koskee 20 §:n 2 momentin 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tuloja, jotka on saatu, kun osakas on ensimmäisen kerran luovuttanut osinkokuponkeja tai muita oikeuksia; näissä tapauksissa hyvittävä yhteisövero rajoitetaan kolmeen seitsemäsosaan luovutettujen oikeuksien perusteella jaetusta määrästä. — —
Yhteisövero ei hyvitetä

— —

f) kun tuloja ei ole kirjattu tuloina veron perusteen määrittämisen yhteydessä;

— —”

5 Vuoden 1990 EStG:n 36 §:n 4 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Jos veron pidätyksen huomioimisen jälkeen jää ylijäämä verovelvollisen tappioksi, viimeksi mainitun (velallinen) on maksettava se välittömästi, sikäli kuin ylijäämä vastaa jo syntynyttä mutta vielä maksamatta olevaa tuloveroa; muissa tapauksissa sen on maksettava se kuukauden aikana verotuspäätöksen tiedoksi antamisesta (lopullinen maksu). Jos veron pidätyksen huomioimisen jälkeen jää ylijäämä verovelvollisen hyväksi, mainittu ylijäämä palautetaan verovelvolliselle sen jälkeen, kun verotuspäätös on annettu tiedoksi.”

6 Siirtyessään hyvitysjärjestelmästä ”puolittaisen vapautuksen järjestelmään” Saksan lainsäätaja kumosi vuoden 1990 EStG:n 36 §:n 2 momentin 3 kohdan. Ennakkoratkaisupyyntöä ja Saksan hallituksen huomautuksista ilmenee kuitenkin, että siirtymäsäännösten vaikutuksesta täyden hyvityksen järjestelmää sovellettiin edelleen vuoden 2001 aikana saatuihin osinkoihin.

7 Vuoden 1991 KStG:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan vuoteen 1993 asti, 26 §:n 7 momentissa ja saman lain, sellaisena kuin sitä sovellettiin 1994 alkaen (jäljempänä vuoden 1994 KStG), 8b §:n 5 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Jos ulkomaisen yhtiön jakamat voitto-osuudet on kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen nojalla vapautettu yhteisöverosta vähimmäisomistusosuutta koskevin edellytyksin, vapautusta sovelletaan riippumatta sopimuksessa vahvistetusta vähimmäisomistusosuudesta, kun se on vähintään 10 prosenttia.”

Kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevat sopimukset

8 Tanskan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Kanadan kanssa tehtyjen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten mukaan Saksan liittotasavallan on vapautettava Saksan verosta osingot, jotka perustuvat omistusosuuksiin, jotka ovat vähintään tietyn kynnyksen suuruisia ja joita verotetaan osinkoa jakavan yhtiön valtiossa.

9 Useimmissa tapauksissa kyseinen omistusosuuskynnys oli 10 prosenttia. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehdyssä sopimuksessa määrättiin kuitenkin 25 prosentin kynnyksestä, samoin kuin Kanadan kanssa tehdyssä sopimuksessa verokauden 2000 osalta, kun taas vuoden 2001 osalta sovellettava kynnys oli 10 prosenttia.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

10 Kronos on yhtiöiden ryhmän holdingyhtiö. Sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee Yhdysvalloissa ja sen johto Saksassa, jossa se on ollut sivuliikkeineen kirjattuna kaupparekisteriin vuodesta 1989 alkaen. Kronos perustettiin, jotta saataisiin saman johdon alle konsernin eurooppalaiset ja kanadalaiset yhtiöt. Vuodesta 1989 lähtien Kronos on omistanut 99,95 prosenttia saksalaisen Kronos Titan GmbH:n yhtiöosuuksista, ja Kronos on tehnyt tämän kanssa, kuten eräiden muiden saksalaisten yhtiöiden kanssa, määräysvaltaa ja voittojen siirtämistä koskevat sopimukset.

11 Pääasiassa kyseessä olevana ajanjaksona eli vuosina 1991–2001 Kronosilla oli suoria omistuksia seuraavissa yhtiöissä:

- Société Industrielle du Titane (Ranska), 92,941–93,771 prosentin omistusosuus vuosina 1991–2001
- Kronos Norge (Norja), 100 prosentin omistusosuus vuosina 1991–1998
- Kronos UK Ltd. (Yhdistynyt kuningaskunta), 100 prosentin omistusosuus vuosina 1991–2001

- Kronos Europa S.A. (Belgia), 98,4–100 prosentin omistusosuus vuosina 1991–1998
- Kronos Denmark APS (Tanska), 100 prosentin omistusosuus vuosina 1999–2001, ja
- Kronos Canada Inc. (Kanada), 100 prosentin omistusosuus vuosina 1991–2001.

12 Vuosina 2000 ja 2001 Kronosilla oli epäsuoria omistusosuuksia Kronos Europa S.A:sta (Belgia) ja Kronos Norgesta (Norja) tytäryhtiönsä Kronos Denmark APS:n (Tanska), josta se omisti 100 prosenttia, välityksellä. Kronos Denmark APS:n omistusosuus konsernin belgialaisesta yhtiöstä oli 99,99 prosenttia ja norjalaisesta yhtiöstä 100 prosenttia.

13 Kronosille osoitettiin vuosina 2004–2010 vuosien 1991–2001 Saksan yhteisöveroa koskevia – osin oikaistuja – verotuspäätöksiä. Kun otettiin huomioon noin 150–840 miljoonaan Saksan markkaan (DEM) nousevat tappiot tai siirtotappiot, edellä mainituissa veropäätöksissä vahvistettiin yhteisöveron määrä vuodelta 1991 osinkojen maksamisen vuoksi 4 190 788,57 euroksi ja vuodelta 1992 samoin osinkojen maksamisen vuoksi 2 050 183,81 euroksi. Kunkin verokauden 1993–2001 osalta veron määrä oli sitä vastoin nolla.

14 Ulkomaisten tytäryhtiöiden maksamia osinkoja, jotka on vapautettu verosta kulloinkin sovellettavan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen nojalla, ei ole otettu huomioon laskettaessa veron perustaa verotuspäätöksissä ja vahvistettaessa tappioita.

15 Kronos vaati tässä tilanteessa oikeutta saada hyvitettyksi Saksassa sen maksettavaksi kuuluvasta yhteisöverosta yhteisö- ja pääomatuloverot, jotka sen muihin jäsenvaltioihin (Belgiaan, Ranskaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan) ja kolmansiin maihin (Kanadaan ja Norjaan) sijoittautuneet tytäryhtiöt ja näiden tytäryhtiöt olivat maksaneet vuosina 1991–2001, ja tilanteen mukaan oikeutta saada näistä veroista palautuksia.

16 Finanzamt Leverkusenin hylkäsi tämän vaatimuksen 15.12.2005 tekemällään päätöksellä. Hylkäämispäätös perustui vuoden 1990 EStG:n 36 §:n 2 momentin 3 kohdan f alakohdan ja vuoden 1991 KStG:n 49 §:n 1 momentin säännöksiin, joiden nojalla osinkoja rasittava yhteisövero voidaan hyvittää ainoastaan, kun kyseiset osingot on kirjattu veronalaiseksi tuloksi. Koska ulkomaiset osingot ovat kuitenkin verottomia vuoden 1991 KStG:n 26 §:n 7 momentin nojalla vuosien 1991–1993 osalta ja vuoden 1994 KStG:n 8b §:n 5 momentin nojalla seuraavien vuosien osalta, niitä ei voitu ottaa huomioon veronalaisena tulona veron määrää määritettäessä.

17 Finanzamt Leverkusenin hylkäsi 10.1.2007 tekemällään päätöksellä perusteettomana Kronosin oikaisuvaatimuksen, joka koski verokauden 1994 verolaskelmaa ja yhteisöveron hyvittämistä.

18 Kronos nosti 7.2.2007 Finanzgericht Kölnissä tästä päätöksestä kumoamiskanteen ja verokausien 1991–1993 ja 1995–2001 yhteisöverolaskelmasta tehtyä päätöstä koskevan laiminlyöntikanteen.

19 Kansallisen menettelyn tässä vaiheessa Kronos vaatii 201 966 724 euron hyvitystä ulkomaisten yhteisöverojen nojalla. Osa tätä määrää ovat yhtäältä Kronosin tytäryhtiöiden Ranskassa vuosina 1991–2001, Yhdistyneessä kuningaskunnassa vuosina 1997–1999 ja Kanadassa vuosina 2000 ja 2001 maksamat verot, yhteensä 78 501 794 euroa. Toisaalta Kronosin vaatimus koskee sen belgialaisen ja norjalaisen tytäryhtiön suorittamien yhteisöverojen, eli yhteensä 123 448 418 euron, hyvittämistä sen tanskalaiselta tytäryhtiöltään vuosina 2000 ja 2001 saamista osingoista sekä tanskalaisen 16 512 euron yhteisöveron hyvittämistä.

20 Lisäksi Kronos vaatii 1 795 525 euron summan hyvittämistä Ranskaan ja Yhdistyneeseen

kuningaskuntaan sijoittautuneiden tytäryhtiöiden pääomatuloverojen nojalla, jos osinkotuloja on kohdeltava veronalaisena tulona.

21 Näissä olosuhteissa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Sovelletaanko kolmannessa maassa asuvien pääomayhtiöiden saksalaisille pääomayhtiöille jakamien osinkojen verovapauden vuoksi säädettyyn yhteisöveron hyvityksen epäämiseen ainoastaan SEUT 49 artiklassa, luettuna yhdessä SEUT 54 artiklan kanssa, määrättyä sijoittautumisvapautta vai myös SEUT 63–SEUT 65 artiklassa määrättyä pääomien vapaata liikkuvuutta, kun kansallisissa säännöksissä edellytetään ainoastaan, että osinkoja saava pääomayhtiö omistaa vähintään 10 prosenttia osinkoja jakavasta yhtiöstä, jos osinkoja saavan pääomayhtiön tosiasiallinen omistusosuus on 100 prosenttia?

2) Onko sijoittautumisvapautta koskevia määräyksiä (nykyään SEUT 49 artikla) ja mahdollisesti myös pääomien vapaata liikkuvuutta koskevia määräyksiä (vuoteen 1993 EY:n perustamissopimuksen 67 artikla, nykyään SEUT 63–SEUT 65 artikla) tulkittava siten, että ne ovat esteenä lainsäädännölle, jossa ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamien osinkojen verosta vapauttamisen yhteydessä suljetaan pois näistä osingoista maksetun yhteisöveron hyvittäminen ja palauttaminen myös emoyhtiön tehdessä tappiota, jos saksalaisten tytäryhtiöiden jakamien osinkojen yhteydessä annetaan verohelpotus yhteisöveron hyvityksen muodossa?

3) Onko sijoittautumisvapautta koskevia määräyksiä (nykyään SEUT 49 artikla) ja mahdollisesti myös pääomien vapaata liikkuvuutta koskevia määräyksiä (vuoteen 1993 EY:n perustamissopimuksen 67 artikla, nykyään SEUT 63–SEUT 65 artikla) tulkittava siten, että ne ovat esteenä lainsäädännölle, jossa suljetaan pois tytäryhtiöiden tytäryhtiöiden sellaisista osingoista maksaman yhteisöveron hyvittäminen ja palauttaminen, jotka ovat verottomia tytäryhtiön kotivaltiossa ja jotka jaetaan (edelleen) saksalaiselle emoyhtiölle ja ovat verottomia myös Saksassa, vaikka täysin saksalaisten järjestelyjen yhteydessä, jotka koskevat tytäryhtiön tytäryhtiön jakamistaan osingoista maksaman yhteisöveron hyvittämistä tytäryhtiölle ja tytäryhtiön jakamistaan osingoista maksaman yhteisöveron hyvittämistä emoyhtiölle, on mahdollista saada palautus, kun emoyhtiö tekee tappiota?

4) Siinä tapauksessa, että on sovellettava myös pääomien vapaata liikkuvuutta koskevia määräyksiä, herää – toiseen kysymykseen annettavan vastauksen mukaan – Kanadasta saatuja osinkoja koskeva lisäkysymys:

Onko nykyistä SEUT 64 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että siinä sallitaan 31.12.1993 alkaen pääasiallisesti muuttumattomana pysyneiden Saksan liittotasavallan kansallisen lainsäädännön ja muiden maiden kanssa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten soveltaminen ja näin ollen se, että Kanadassa maksettua yhteisöveroa ei edelleenkään hyvitetä Saksassa verottomien osinkojen perusteella?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Alustavat huomautukset

22 On todettava, että vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa ensimmäisen kysymyksensä sanamuodossa pelkästään kolmanteen valtioon sijoittautuneiden yhtiöiden jakamiin osinkoihin, ennakkoratkaisupyyntöä ilmenee, että tämä kysymys koskee myös muihin jäsenvaltioihin kuin Saksaan sijoittautuneiden yhtiöiden jakamia osinkoja.

23 Vuoden 1990 EStG:n 36 §:n 2 momentin 3 kohdan f alakohdan mukaan yhteisöveroa ei hyvitetä, kun tuloja ei ole kirjattu tuloksi veron perusteen määrittämisen yhteydessä.

24 Käsiteltävässä asiassa muuhun jäsenvaltioon tai kolmanteen valtioon sijoittautuneiden yhtiöiden jakamia osinkoja ei ole kirjattu tuloiksi mainitut osingot saaneen yhtiön veron perusteen määrittämisen yhteydessä, koska niiden osalta on sovellettu Saksan liittotasavallan tekemissä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevissa sopimuksissa määrättyä vapautusjärjestelmää.

25 Tältä osin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että merkityksellisiä säännöksiä veron määrän määrittämismenettelyssä, sellaisina kuin ne ilmenevät kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevista sopimuksista ja mahdollisesti vuoden 1991 KStG:n 26 §:n 7 momentin säännöksistä vuosien 1991–1993 osalta ja vuoden 1994 KStG:n 8b §:n 5 momentista vuosien 1994–2000 osalta, ei sovelleta pelkästään omistusosuuksiin, joiden nojalla voidaan vaikuttaa ratkaisevasti kyseisen yhtiön päätöksiin, ja että asettaessaan 10 prosentin soveltamiskynnyksen Saksan lainsäätäjät ei ole viitannut merkittävään omistusosuuteen, joka tarkoittaisi määräävää vaikutusta.

26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa myös, että pääasiaan liittyvän koko ajanjakson aikana Kronosilla oli noin 93–100 prosentin omistusosuus osinkoja maksaneista eri tytäryhtiöistä.

27 Lopuksi on huomautettava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamusten mukaan Kronosin sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee Yhdysvalloissa ja sen johto Saksassa, jossa se on sivuliikkeineen kirjattu kaupparekisteriin. Ei ole riitautettu sitä, että Kronos on Delawaren osavaltion lain mukaan perustettu yhtiö. Saksan hallitus tarkentaa tältä osin, että Saksan liittotasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen 29.10.1954 tekemän ystävyys-, kauppa- ja merenkulkusopimuksen (BGBl. 1956 II, s. 487) 25 artiklan 5 kappaleen mukaan Amerikan lainsäädännön mukaan perustetut yhtiöt tunnustetaan sellaisinaan Saksassa.

28 Tässä tilanteessa ensimmäinen kysymys on ymmärrettävä niin, että sen tarkoituksena on selvittää, onko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön, jonka mukaan jäsenvaltiossa asuva yhtiö ei voi saada hyvitetä osinkoja jakavien pääomayhtiöiden toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa maksamia yhteisöveroja, koska nämä osingot ovat ensimmäisessä jäsenvaltiossa verovapaita perustuessaan vähintään 10 prosentin omistusosuuteen osinkoja jakavasta yhtiöstä ja koska osinkoja saavan pääomayhtiön todellinen omistusosuus käsiteltävässä asiassa on yli 90 prosenttia ja osinkoja saava yhtiö on perustettu kolmannen valtion lainsäädännön mukaan, yhteensoveltuvuutta unionin oikeuden kanssa arvioitava SEUT 49 ja SEUT 54 artiklan kannalta vai pikemminkin SEUT 63 ja SEUT 65 artiklan kannalta.

Kyseessä oleva vapaus

29 Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että osinkojen verokohtelu voi kuulua sijoittautumisvapautta koskevan SEUT 49 artiklan ja pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan SEUT 63 artiklan soveltamisalaan (tuomio Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, 33 kohta; tuomio Accor, C-310/09, EU:C:2011:581, 30 kohta ja tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation, C-35/11,

EU:C:2012:707, 89 kohta).

30 Sen määrittämiseksi, kuuluuko kansallinen lainsäädäntö jommankumman liikkumisvapauden soveltamisalaan, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että huomioon on otettava kyseisen lainsäädännön tarkoitus (tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 90 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Sijoittautumisvapautta koskevan SEUT 49 artiklan soveltamisalaan kuuluu kansallinen lainsäädäntö, jota sovelletaan vain omistusosuuksiin, jotka antavat selvän vaikutusvallan yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä sen toiminnasta (ks. tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, 37 kohta; tuomio *Idryma Typou*, C-81/09, EU:C:2010:622, 47 kohta; tuomio *Accor*, EU:C:2011:581, 32 kohta; tuomio *Scheunemann*, C-31/11, EU:C:2012:481, 23 kohta ja tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 91 kohta).

32 Sen sijaan kansallista lainsäädäntöä, jota sovelletaan omistusosuuksiin, joiden hankkimisen ainoana tarkoituksena on taloudellisen sijoituksen tekeminen ilman aikomusta vaikuttaa yhtiön liikkeenjohtoon tai määräysvallan käyttöön siinä, on tutkittava pelkästään pääomien vapaan liikkuvuuden kannalta (tuomio *Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen*, EU:C:2011:61, 35 kohta; tuomio *Accor*, EU:C:2011:581, 32 kohta; tuomio *Scheunemann*, EU:C:2012:481, 23 kohta ja tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 92 kohta).

33 Pääasiassa kyseessä olevassa asiassa Saksan liittotasavallan Tanskan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan ja – verovuoden 2001 osalta – Kanadan kanssa tekemistä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevista sopimuksista sekä vuoden 1994 KStG:n 8b §:n 5 momentista ja Saksan liittotasavallan Yhdistyneen kuningaskunnan ja Kanadan kanssa verovuoden 2000 osalta tekemistä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevista sopimuksista yhdessä luettuna johtuu, että näissä muissa valtioissa asuvien yhtiöiden Saksassa asuville yhtiöille maksamat osingot ovat vapaita Saksan yhteisöverosta, kun osinkoja saavan yhtiön omistusosuus osinkoja jakavasta yhtiöstä on vähintään 10 prosenttia.

34 Tällainen kynnys mahdollistaa tosin sen, että vapautuksen soveltamisalan ulkopuolelle jätetään sijoitukset, joiden hankkimisen ainoana tarkoituksena on taloudellisen sijoituksen tekeminen ilman aikomusta vaikuttaa yhtiön liikkeenjohtoon tai määräysvallan käyttöön siinä.

35 Tällaisesta kynnyksestä ei kuitenkaan Saksan hallituksen väitteen vastaisesti sellaisenaan seuraa, että vapautusta sovellettaisiin pelkästään sellaisiin omistusosuuksiin, jotka antavat selvän vaikutusvallan yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä sen toiminnasta. Unionin tuomioistuin on nimittäin jo todennut, että tämänlaajuinen omistusosuus ei merkitse välttämättä sitä, että tämän omistusosuuden haltija käyttäisi selvää vaikutusvaltaa sen yhtiön päätöksiin, jonka osakkeita se omistaa (ks. vastaavasti tuomio *ITELCAR ja Fazenda Pública*, C-282/12, EU:C:2013:629, 22 kohta).

36 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevaa kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta ainoastaan osinkoihin, joita maassa asuva yhtiö saa sellaisen omistusosuuden perusteella, joka antaa selvän vaikutusvallan osinkoja jakavan yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä tämän yhtiön toiminnasta, vaan myös osinkoihin, joita saadaan sellaisen omistusosuuden perusteella, jotka eivät anna tällaista vaikutusvaltaa.

37 Sellaisesta lainsäädännöstä, jonka tarkoituksen perusteella ei voida määrittää, kuuluuko se pääsääntöisesti SEUT 49 artiklan vai SEUT 63 artiklan piiriin, unionin tuomioistuin on jo katsonut, että siltä osin kuin kansallinen lainsäädäntö koskee jäsenvaltiosta peräisin olevia osinkoja, on otettava huomioon tapauksen tosiseikat sen määrittämiseksi, kuuluuko pääasian

oikeudenkäynnissä kyseessä oleva tilanne SEUT 49 vai SEUT 63 artiklan soveltamisalaan (ks. vastaavasti tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 93 ja 94 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio *Beker*, C-168/11, EU:C:2013:117, 27 ja 28 kohta ja tuomio *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 30 kohta).

38 Sitä vastoin kolmannesta valtiosta peräisin olevien osinkojen verokohtelusta unionin tuomioistuin on todennut, että kansallisen lainsäädännön tarkoituksen tutkiminen riittää sen selvittämiseksi, kuuluuko tällaisten osinkojen verokohtelu EUT-sopimuksen pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten soveltamisalaan, koska kolmannesta maasta peräisin olevien osinkojen verokohtelua koskeva kansallinen lainsäädäntö ei voi kuulua SEUT 49 artiklan soveltamisalaan (ks. vastaavasti tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 96 ja 97 kohta).

39 Unionin tuomioistuin on näin ollen todennut, että jäsenvaltiossa asuva yhtiö, jolla on kolmannessa maassa asuvasta yhtiöstä omistusosuus, jonka perusteella sillä on selvä vaikutusvalta tämän yhtiön päätöksiin ja mahdollisuus määrätä sen toiminnasta, voi vedota SEUT 63 artiklaan kyseenalaistaakseen sen, onko tuon määräyksen kanssa yhteensoveltuva kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntö, joka koskee tuosta kolmannesta maasta peräisin olevien osinkojen verokohtelua ja jota ei sovelleta ainoastaan tilanteisiin, joissa emoyhtiö käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa osinkoja jakavassa yhtiössä (ks. tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 104 kohta).

40 Tästä seuraa, että kun osinkojen kohtelua koskevaa kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta ainoastaan tilanteisiin, joissa emoyhtiö käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa osinkoja jakavassa yhtiössä, on otettava huomioon, kuinka suuri omistusosuus osinkoa saavalla yhtiöllä on osinkoa jakavasta yhtiöstä, mikäli kyseisessä asiassa voidaan vedota sekä SEUT 49 artiklaan että SEUT 63 artiklaan, ja tämän omistusosuuden laajuuden nojalla voidaan määrittää, kuuluuko kyseinen tilanne jommankumman näissä kahdessa unionin oikeuden määräyksessä mainitun vapauden soveltamisalaan.

41 Mikäli – kun otetaan huomioon osinkoja jakavan yhtiön sijainti kolmannessa valtiossa – voidaan vedota pelkästään pääomien vapaaseen liikkuvuuteen mainitun yhtiön jakamien osinkojen kohtelua koskevaa kansallista lainsäädäntöä vastaan, osinkoja jakavan yhtiön omistusosuuksien laajuutta ei pidä ottaa huomioon. Jäsenvaltiossa asuva yhtiö nimittäin voi – riippumatta siitä, kuinka suuri omistusosuus sillä on kolmannen maahan sijoittautuneesta osinkoja jakavasta yhtiöstä – vedota SEUT 63 artiklaan riitauttaakseen kyseisen lainsäädännön laillisuuden (ks. vastaavasti tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 99 ja 104 kohta).

42 Tätä päättelyä sovelletaan myös analogisesti, kun voidaan vedota pelkästään pääomien vapaaseen liikkuvuuteen sijoittautumisvapauden henkilöllisen soveltamisalan rajoitusten vuoksi.

43 Näin on pääasiassa kyseessä olevassa tilanteessa, jossa osinkoja saava yhtiö on kolmannen valtion lainsäädännön mukaan perustettu yhtiö.

44 EUT-sopimuksen sijoittautumisvapautta koskevia määräyksiä sovelletaan nimittäin vain unionin jäsenvaltion kansalaiseen (ks. vastaavasti tuomio *Ferrer Laderer*, C-147/91, EU:C:1992:278, 9 kohta).

45 SEUT 54 artiklan mukaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetut yhtiöt, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on unionin alueella, rinnastetaan EUT-sopimuksen sijoittautumisvapautta koskevia määräyksiä sovellettaessa luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat jäsenvaltion kansalaisia (tuomio *National Grid Indus*, C-371/10, EU:C:2011:785, 25 kohta).

46 Yhtiö, jota ei ole perustettu jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, ei siis voi hyötyä sijoittautumisvapaudesta.

47 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa Kronosin väitteellä siitä, ettei kolmannen valtion yhtiötä saataisi syrjiä verotuksessa Saksan lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvaan yhtiöön nähden ja että sen pitäisi vastaavasti voida vedota SEUT 49 artiklaan kirjattuun vapauteen.

48 Koska unionin oikeudesta nimittäin puuttuu yhdenmukainen määritelmä yhtiöistä, joilla on sijoittautumisoikeus sellaisen yhdenmukaisen liityntäkriteerin perusteella, jolla määritellään yhtiöön sovellettava kansallinen oikeus, kysymys siitä, sovelletaanko SEUT 49 artiklaa yhtiöön, joka vetoaa tässä artiklassa vahvistettuun perusvapauteen, on ennakkokysymys, johon unionin oikeuden nykytilassa voidaan löytää vastaus vain asiassa sovellettavasta kansallisesta oikeudesta (ks. tuomio *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, 109 kohta ja tuomio *National Grid Indus*, EU:C:2011:75, 26 kohta).

49 Jäsenvaltiolla on näin ollen mahdollisuus määritellä liityntä, jota yhtiöltä vaaditaan, jotta sitä voidaan pitää jäsenvaltion kansallisen oikeuden mukaan perustettuna yhtiönä, jolla näin ollen voi olla sijoittautumisoikeus (ks. vastaavasti tuomio *Cartesio*, EU:C:2008:723, 110 kohta ja tuomio *National Grid Indus*, EU:C:2011:785, 27 kohta).

50 Jäsenvaltio ei kuitenkaan voi laajentaa yksipuolisesti EUT-sopimuksen sijoittautumisvapautta koskevan luvun, jonka tavoitteena on varmistaa vain jäsenvaltioiden kansalaisten sijoittautumisvapaus, henkilöllistä soveltamisalaa (ks. vastaavasti määräys *Lasertec*, C-492/04, EU:C:2007:273, 27 kohta).

51 Näin ollen on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa sijoittautumisvapauteen ei voida vedota, koska osinkoja saavalla yhtiöllä on liityntä kolmannen valtion oikeusjärjestykseen, jäsenvaltion lainsäädäntöä, joka koskee toisesta jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta peräisin olevien osinkojen verokohtelua ja jota ei sovelleta ainoastaan tilanteisiin, joissa emoyhtiö käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa osinkoja jakavassa yhtiössä, on arvioitava SEUT 63 artiklan kannalta.

52 Tästä seuraa, että kolmannen valtion lainsäädännön mukaan perustettu yhtiö, joka asuu jäsenvaltiossa, voi – riippumatta siitä, kuinka suuri omistusosuus sillä on toiseen jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan sijoittautuneesta osinkoja jakavasta yhtiöstä – vedota tähän määräykseen riitauttaakseen tällaisen lainsäädännön laillisuuden.

53 On todettava edelleen, että unionin tuomioistuimien on katsonut, että koska EUT-sopimuksessa ei uloteta sijoittautumisvapautta kolmansien maihin, on välttävää tulkitsemasta SEUT 63 artiklan 1 kohtaa kolmansien maiden kanssa vallitsevien suhteiden osalta siten, että taloudelliset toimijat, jotka eivät kuulu sijoittautumisvapauden alueellisen soveltamisalan piiriin, voisivat hyötyä sijoittautumisvapaudesta (tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2012:707, 100 kohta).

54 Kuten julkisasiamies esitti ratkaisuehdotuksensa 64 kohdassa, pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa ei ole tätä vaaraa. Kyseessä oleva Saksan lainsäädäntö ei nimittäin koske

tämän jäsenvaltion yhtiön markkinoillepääsyn edellytyksiä kolmannessa maassa tai kolmannen maan yhtiön markkinoillepääsyn edellytyksiä tässä jäsenvaltiossa. Tämä lainsäädäntö koskee ainoastaan sellaisten osinkojen verokohtelua, jotka perustuvat osingonsaajan sijoituksiin toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa asuvassa yhtiössä.

55 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön, jonka mukaan jäsenvaltiossa asuva yhtiö ei voi saada hyvitettyiksi osinkoja jakavien pääomayhtiöiden toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa maksamia yhteisöveroja, koska nämä osingot ovat ensimmäisessä jäsenvaltiossa verovapaita perustueksaan vähintään 10 prosentin omistusosuuteen osinkoja jakavasta yhtiöstä ja koska osinkoja saavan pääomayhtiön todellinen omistusosuus käsiteltävässä asiassa on yli 90 prosenttia ja osinkoja saava yhtiö on perustettu kolmannen valtion lainsäädännön mukaan, yhteensoveltuvuutta unionin oikeuden kanssa on arvioitava SEUT 63 ja SEUT 65 artiklan kannalta.

Toinen kysymys

56 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy toisella kysymyksellään etenkin, onko SEUT 49 artiklaa ja tilanteen mukaan SEUT 63 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä vapautusjärjestelmän soveltamiselle muissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa valtioissa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin silloin, kun samassa jäsenvaltiossa kuin osinkoja saava yhtiö asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin sovelletaan hyvitysjärjestelmää ja kun siinä tapauksessa, että tämä osinkoja saava yhtiö tuottaa tappiota, hyvitysjärjestelmä johtaa kyseisessä jäsenvaltiossa asuvan osinkoja jakavan yhtiön maksaman veron palauttamiseen täysin tai osittain.

57 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toista kysymystä on tarkasteltava pelkästään pääomien vapaan liikkuvuuden kannalta.

58 Tästä Kronos väittää, että osinkoja jakavan yhtiön maksaman veron palauttamisen vuoksi sijoittaminen kyseisessä maassa asuvaan yhtiöön on edullisempaa kuin sijoittaminen muualla asuvaan yhtiöön sellaisessa tilanteessa, jossa osinkoja saava yhtiö tekee tappiota.

59 Lisäksi hyvitysjärjestelmä ei Kronosin mukaan vastaa vapautusjärjestelmää, jos otetaan huomioon myös osinkojen verotus Saksassa silloin, kun ne jaetaan edelleen osakkeenomistajille.

60 Tässä yhteydessä on huomattava aluksi, että ainoastaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää niiden kysymysten sisältö, jotka se aikoo esittää unionin tuomioistuimelle (tuomio Kersbergen-Lap ja Dams-Schipper, C-154/05, EU:C:2006:449, 21 kohta).

61 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei kysy unionin tuomioistuimelta maassa asuvien ja muualla asuvien yhtiöiden jakavien osinkojen verokohtelun vaikutuksista osinkoja saavan yhtiön osakkeenomistajiin, kun osinkoja on mahdollisesti jaettu edelleen mainituille osakkeenomistajille, vaan pelkästään tämän verokohtelun vaikutuksista osinkoja saavan yhtiön kannalta.

62 Ennakkoratkaisupyyntö ei nimittäin sisällä tietoja siitä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin olisi katsonut osakkeenomistajien tilanteen merkitykselliseksi, eikä tietoja osinkoja saaneen yhtiön mahdollisesti edelleen jakavien osinkojen verokohtelusta tai siitä, kuinka vapautus- ja hyvitysjärjestelmän soveltaminen osinkoja saavaan yhtiöön vaikuttaa mainitun yhtiön osakkeenomistajien verotustilanteeseen.

63 Lisäksi unionin tuomioistuin on jo todennut, että sijoitusvälineen osuudenhaltijoiden

verotuksellinen tilanne on merkityksetön kansallisen lainsäädännön mahdollisen syrjivyyden arvioinnin kannalta, kun sovellettavan verokohtelun erotteluperuste, josta säädetään kyseisessä kansallisessa lainsäädännössä, ei ole osuudenhaltijoiden verotuksellinen tilanne vaan ainoastaan sijoitusvälineen asema eli se, onko se maassa asuva vai ei (ks. vastaavasti tuomio Santander Asset Management SGIIC ym., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, 28 ja 41 kohta).

64 Pääasiassa kyseessä olevasta kansallisesta verolainsäädännöstä on todettava, että siinä säädetään erotteluperusteesta, joka perustuu tulon huomioon ottamiseen veron perusteen määrittämisessä, mikä johtaa osinkojen erilaiseen kohteluun osinkoja jakavan yhtiön asuinpaikan perusteella.

65 Tämän tarkennuksen jälkeen esitettyyn kysymykseen vastaamiseksi on huomattava, että SEUT 63 artiklassa edellytetään, että kun jäsenvaltiossa on käytössä järjestelmä taloudellisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa asuvien yhtiöiden siellä asuville yhtiöille jakamien osinkojen osalta, sen on kohdeltava vastaavalla tavalla muualla asuvien yhtiöiden kyseisessä jäsenvaltiossa asuville yhtiöille jakamia osinkoja (ks. tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation, EU:C:2006:774, 72 kohta; tuomio Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, EU:C:2011:61, 156 kohta ja tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation, EU:C:2012:707, 38 kohta).

66 Unionin tuomioistuin on myös todennut, että jäsenvaltiolla on lähtökohtaisesti oikeus välttää siellä asuvan yhtiön saamien osinkojen ketjuverotus valitsemalla vapautusjärjestelmä silloin, kun niitä jakaa kyseisessä jäsenvaltiossa asuva yhtiö, ja hyvitysjärjestelmä silloin, kun niitä jakaa ulkomailla asuva yhtiö. Nämä kaksi järjestelmää vastaavat nimittäin toisiaan, kunhan ulkomaisiin osinkoihin sovellettava verokanta ei ole korkeampi kuin kotimaisiin osinkoihin sovellettava verokanta ja kunhan veronhyvitys on osinkoa saavan yhtiön asuinjäsenvaltiossa sovellettavan veron määrän rajoissa vähintään yhtä suuri kuin osinkoa jakavan yhtiön asuinvaltiossa maksettu veron määrä (tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation, EU:C:2012:707, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

67 Analogisesti jäsenvaltiolla on lähtökohtaisesti oikeus välttää siellä asuvan yhtiön saamien osinkojen ketjuverotus valitsemalla hyvitysjärjestelmä silloin, kun niitä jakaa kyseisessä jäsenvaltiossa asuva yhtiö, ja vapautusjärjestelmä silloin, kun niitä jakaa ulkomailla asuva yhtiö.

68 Koska unionin oikeudessa ei nimittäin sen nykytilassa vahvisteta yleisiä perusteita toimivallan jakamiseksi jäsenvaltioiden välillä, kun on kyse kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta unionissa (tuomio Kerckhaert ja Morres, C-513/04, EU:C:2006:713, 22 kohta ja tuomio Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-157/10, EU:C:2011:813, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), jäsenvaltiot ovat vapaita järjestämään voitonjaon verotuksessa käyttämänsä järjestelmän haluamallaan tavalla, kunhan järjestelmä ei sisällä EUT-sopimuksessa kiellettyä syrjintää (tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation, EU:C:2012:707, 40 kohta).

69 Olipa ketjuverotuksen tai taloudellisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tai vähentämiseksi hyväksytty järjestely millainen tahansa, EUT-sopimuksessa taattujen liikkumisvapauksien kanssa on ristiriidassa se, että jäsenvaltio kohtelee ulkomaisia osinkoja epäedullisemmin kuin kotimaisia osinkoja, jollei erilainen kohtelu koske tilanteita, jotka eivät ole objektiivisesti arvioituina toisiinsa rinnastettavissa, tai jollei se ole oikeutettu yleistä etua koskevista pakottavista syistä (ks. vastaavasti tuomio Lenz, C-315/02, EU:C:2004:446, 20–49 kohta; tuomio Manninen, C-319/02, EU:C:2004:484, 20–55 kohta ja tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation, EU:C:2006:774, 46 kohta).

70 Kuten tämän tuomion 64 kohdassa on todettu, Saksassa asuvan yhtiön saamiin osinkoihin sovellettiin pääasiassa kyseessä olevana ajanjaksona erilaista kohtelua osinkoja jakavan yhtiön

asuinpaikasta riippuen.

71 Saksassa asuvien yhtiöiden jakamia osinkoja verotettiin mainitussa jäsenvaltiossa ja osinkoa jakavan yhtiön jakamiin osinkoihin liittyvä yhteisövero hyvitetiin osittain, kun osinkoa saava yhtiö ei jakanut osinkoja, ja kokonaan, kun se jakoi ne edelleen.

72 Sellaisessa tilanteessa, josta on kyse pääasiassa ja jossa osinkoja saava yhtiö oli lisäksi tehnyt tappiota, maassa asuvan yhtiön jakama osinko oli otettu huomioon osinkoa saavan yhtiön veron määrää määritettäessä, mistä seurasi tappioiden kompensoiminen kokonaan tai osittain ja siis niiden pienentäminen tai myöhemmälle tai edelliselle tilikaudelle siirtämisen estäminen. Kun maassa asuvien yhtiöiden jakamat osingot eivät ylittäneet osinkoja saavan yhtiön kirjaamia tappioita, viimeksi mainitulle määrätty vero oli nolla ja saksalaisen tytäryhtiön jakamaa osinkoa rasittavaan yhteisöveroon liittyvä hyvitys palautettiin.

73 Sitä vastoin muussa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön jakamat osingot oli vapautettu verosta Saksassa, eikä niitä otettu huomioon osinkoja saavan yhtiön veron määrää määritettäessä. Näin ollen näillä osingoilla ei ollut vaikutusta osinkoja saavan yhtiön veron perusteeseen eikä sen mahdollisiin siirrettäviin tappioihin.

74 Koska osinkoja saava yhtiö ei lisäksi maksanut Saksassa veroa saamiensa osinkojen perusteella riippumatta osinkoja jakavan yhtiön saamia voittoja koskevasta verokannasta ja tämän veron määrästä, jonka viimeksi mainittu oli todella maksanut, vapautusjärjestelmä mahdollisti tietyissä tilanteissa sen, että voitiin edelleen hyötyä alhaisemmasta verotuksesta osinkoja jakavan yhtiön valtiossa.

75 Kuten ennakkoratkaisupyyntöstä ilmenee, osinkoja saava maassa asuva yhtiö oli lisäksi vapautettu kaikista hyvitysjärjestelmään liittyvistä hallinnollisista rasitteista.

76 Lopuksi on todettava, että koska ulkomailla asuvien yhtiöiden jakamia osinkoja ei otettu huomioon määritettäessä niitä saavan yhtiön veron määrää, vapautusjärjestelmä vaikutti siten, että osinkoja saavan yhtiön tuottaessa tappiota tai vedotessa kyseisen verokauden osalta aikaisempiin tappioihin jaettuja osinkoja ei myöskään taloudellisesti verotettu kaksinkertaisesti.

77 Vapautusjärjestelmä sekä verovapaiden osinkojen vaikutuksettomuus maassa asuvan osinkoja saavan yhtiön tappioiden määrään poistaa mainittujen osinkojen kaksinkertaisen verotuksen vaaran niitä saavan yhtiön osalta asuinvaltiossa.

78 Näin ollen vapautusjärjestelmän soveltaminen ulkomailla asuvilta yhtiöiltä saatuihin osinkoihin ei johda kaksinkertaisen verotuksen estämisen tavoitteen, jota pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella lainsäädännöllä tavoitellaan, kannalta näiden osinkojen epäedullisempaan kohteluun maassa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin nähden.

79 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa osinkoja saava yhtiö tuottaa tappiota, osinkoja jakavan yhtiön maksaman veron palauttamisella voitaisiin katsoa olevan myönteinen vaikutus kassavirtaan.

80 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä kylläkin ilmenee, että kassatilanteeseen liittyvän etuuden epääminen rajat ylittävissä tilanteissa rajoittaa sijoittautumisvapautta, kun se myönnetään vastaavassa tilanteessa kyseisen jäsenvaltion alueella (ks. analogisesti tuomio komissio v. Espanja, C-269/09, EU:C:2012:439, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

81 Kuitenkin pääasian yhteydessä palautuksen epääminen sekä näin ollen todettu erilainen kohtelu selittyy objektiivisesti erilaisella tilanteella. Kronosin vaatiman kaltaisen osinkoja jakavan

yhtiön maksaman veron palauttamisen kannalta osinkoja ulkomailta saava yhtiö ei nimittäin ole kotimaisia osinkoja saavan yhtiön tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa.

82 Näiden tilanteiden välinen ero johtuu ensiksi siitä, että Saksan liittotasavalta on luopunut muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden kanssa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemiensä sopimusten johdosta käyttämästä verotusvaltaansa mainituissa valtioissa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin.

83 Unionin tuomioistuin on jo katsonut, että SEUT 63 artiklan 1 kohdassa määrätty pääomien vapaa liikkuvuus ei voi johtaa siihen, että jäsenvaltioilla olisi velvollisuus mennä pidemmälle kuin poistaa kotimainen tulovero, joka osakkeenomistajan on maksettava saamistaan ulkomaisista osingoista, ja siten velvollisuus palauttaa määrä, joka on aiheutunut toisen jäsenvaltion verojärjestelmästä (ks. analogisesti tuomio *Test Claimants in the FII Group Litigation*, EU:C:2006:774, 52 kohta), tai muutoin toisen jäsenvaltion verotusvallan käyttö rajoittaisi ensiksi mainitun jäsenvaltion verotuksellista autonomiaa (ks. mm. tuomio *Meilicke ym.*, C-262/09, EU:C:2011:438, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

84 Lisäksi unionin tuomioistuin on todennut, että siitä, että jäsenvaltio on osinkoja saavan yhtiön asuinvaltio, ei kuitenkaan voi seurata kyseiselle jäsenvaltiolle velvollisuutta hyvittää verohaittaa, joka johtuu yksinomaan sen jäsenvaltion, jonka alueelle kyseiset osingot jakava yhtiö on sijoittautunut, suorittamasta ketjuverotuksesta, sikäli kuin ensiksi mainittu jäsenvaltio ei verota eikä ota muulla tavalla huomioon saatuja osinkoja alueelleen sijoittautuneiden yhteissijoitusyritysten tasolla (tuomio *Orange European Smallcap Fund*, C-194/06, EU:C:2008:289, 41 kohta).

85 Näin ollen sellaisessa tilanteessa, jossa jäsenvaltio ei käytä verotusvaltaansa ulkomailta saatuihin osinkoihin verottamalla niitä tai ottamalla ne huomioon muulla tavalla, sen velvoitteet osinkoja saavan yhtiön asuinvaltiona eivät ulotu toisen jäsenvaltion tai kolmannen valtion verotusvallan käyttämisestä seuraavan verotaakan hyvittämiseen.

86 Tästä seuraa, että osinkoja saavan yhtiön asuinvaltion, joka ei käytä omaa verotusvaltaansa näihin osinkoihin nähden, velvollisuudet toisen jäsenvaltion harjoittaman verotuskohtelun osalta ovat erilaiset kuin sen velvollisuudet sen valitessa mainittujen osinkojen verottamisen, jolloin sen täytyy siis ottaa huomioon oman verotuksensa rajoissa toisen jäsenvaltion verotusvallan käyttämisestä aiheutuva verotaakka.

87 Toiseksi Kronosin vaatima palautus on hyvitysjärjestelmässä aikaisemmin tehdyn osinkojen huomioon ottamisen ja siirrettävien tappioiden pienenemisen johdonmukainen täydennys. Jos tällaista palautusta ei tehdä, osinkojen huomioon ottamisen ja osinkoja saavan yhtiön tappioiden pienenemisen seurauksena voi nimittäin olla näiden osinkojen taloudellisesti kaksinkertainen verotus sellaisina myöhempinä verokausina, jolloin osinkoja saavan yhtiön tulos on positiivinen (ks. vastaavasti tuomio *Cobelfret*, C-138/07, EU:C:2009:82, 39 ja 40 kohta ja määräys *KBC Bank ja Beleggen, Risicokapitaal, Beheer*, C-439/07 ja C-499/07, EU:C:2009:339, 39 ja 40 kohta).

88 Koska vapautusjärjestelmässä tappiot eivät sitä vastoin pienene, saatujen osinkojen taloudellisesta kaksinkertaisesta verotuksesta ei ole minkäänlaista vaaraa. Palauttamisen puuttumisen vastikkeena on osinkojen huomiotta jättäminen veron perusteen määrittämisessä.

89 Tässä tilanteessa toiseen kysymykseen on vastattava, että SEUT 63 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä vapautusjärjestelmän soveltamiselle muissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa valtioissa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin, vaikka osinkoja saavan yhtiön kanssa samassa jäsenvaltiossa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin sovelletaan hyvitysjärjestelmää ja vaikka siinä tapauksessa, että tämä osinkoja saava yhtiö tuottaa tappiota,

osinkoja jakavan kyseisessä jäsenvaltiossa asuvan yhtiön maksama vero palautetaan hyvitysjärjestelmässä kokonaan tai osittain.

Kolmas ja neljäs kysymys

90 Kun toiseen kysymykseen annettu vastaus otetaan huomioon, kolmanteen ja neljänteen kysymykseen ei tarvitse vastata.

Oikeudenkäyntikulut

91 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön, jonka mukaan jäsenvaltiossa asuva yhtiö ei voi saada hyvitetyn osinkoja jakavien pääomayhtiöiden toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa maksamia yhteisöveroja, koska nämä osingot ovat ensimmäisessä jäsenvaltiossa verovapaita perustuessaan vähintään 10 prosentin omistusosuuteen osinkoja jakavasta yhtiöstä ja koska osinkoja saavan pääomayhtiön todellinen omistusosuus käsiteltävässä asiassa on yli 90 prosenttia ja osinkoja saava yhtiö on perustettu kolmannen valtion lainsäädännön mukaan, yhteensoveltuvuutta unionin oikeuden kanssa on arvioitava SEUT 63 ja SEUT 65 artiklan kannalta.**

2) **SEUT 63 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä vapautusjärjestelmän soveltamiselle muissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa valtioissa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin, vaikka osinkoja saavan yhtiön kanssa samassa jäsenvaltiossa asuvien yhtiöiden jakamiin osinkoihin sovelletaan hyvitysjärjestelmää ja vaikka siinä tapauksessa, että tämä osinkoja saava yhtiö tuottaa tappiota, osinkoja jakavan kyseisessä jäsenvaltiossa asuvan yhtiön maksama vero palautetaan hyvitysjärjestelmässä kokonaan tai osittain.**

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.